

Analýza policejního vzdělávání

Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání Ministerstva vnitra

listopad 2014

Obsah

1	Aktuální stav systému policejního vzdělávání.....	4
1.1	Normativní rámec	4
1.2	Struktura systému policejního vzdělávání podle kvalifikačních požadavků	5
1.3	Aplikace stanovených kvalifikačních požadavků v podmínkách PČR	6
1.4	Popis vzdělávacího procesu	8
1.5	Institucionální rámec policejního vzdělávání.....	10
1.5.1	Řídící, metodické a kontrolní subjekty	10
	Ministerstvo vnitra – Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání.....	10
	Metodické řízení mimorezortních vzdělávacích subjektů	11
	Policejní prezidium ČR – oddělení vzdělávání.....	11
	Krajská ředitelství Policie ČR.....	12
1.5.2	Vzdělávací subjekty	12
	Policejní akademie České republiky v Praze	13
	Vyšší policejní školy MV	13
	Školní policejní střediska policie.....	15
1.6	Vzdělanostní struktura policistů a požadavky na vzdělání dle systemizace služebních míst policie.....	16
1.7	Ekonomika policejního vzdělávání.....	20
1.8	Mezinárodní srovnání způsobu zajištění policejního vzdělávání	23
2	Analýza faktorů ovlivňujících poptávku po policejním vzdělávání	24
2.1	Externí fluktuace	24
2.2	Interní fluktuace	25
2.3	Naplňování dalšího odborného požadavku	26
2.4	Služební příprava a specifické vzdělávání	26
3	Stávající kapacita pro naplnění poptávky po policejním vzdělávání	27
3.1	Policejní akademie ČR v Praze.....	27
3.2	VPŠ MV.....	30
3.3	ŠPS Policie ČR.....	32

Motto:

System celoživotního vzdělávání policistů představuje záruku poskytování odborné kvalifikace policistům pro výkon služby po celou dobu trvání služebního poměru. Kromě vstupních odborných předpokladů pro řádné plnění služebních úkolů současně zajišťuje podmínky pro další profesní rozvoj a kariérní růst. Významně tak přispívá k výkonu spolehlivé, apolitické a profesionální veřejné služby založené na principech demokratického právního státu. System policejního vzdělávání by měl preferovat následující:

- *policejní práce musí být vždy službou společnosti, založená na zákaznickém principu,*
- *policista musí být nejen vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, ale i disponující vysokým etickým standardem,*
- *vzdělávání policistů je založeno na kompetenčním přístupu,*
- *každý policista je osobně spoluodpovědný za svoji odbornou připravenost k výkonu služby.*

1 Aktuální stav systému policejního vzdělávání

1.1 Normativní rámec

Vzdělávání:

Základním východiskem pro definování potřeby celoživotního vzdělávání policistů je kariérní princip vyjádřený v zákoně. Legislativní rámec procesu vzdělávání pak představují zejména:

- zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, (dále jen zákon) , ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Organizaci vzdělávání ve VPŠ MV a ve vzdělávacích zařízeních ministerstva a policie pro policisty a zaměstnance policie i ministerstva, vysílání ke studiu, jeho průběh, hodnocení studijních výsledků a ukončení studia upravuje nařízení Ministerstva vnitra č. 37 ze dne 8. července 2013, o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních.

Postup přípravy profilu absolventa vzdělávacího programu upravuje závazný pokyn policejního prezidenta č. 1/2014, kterým se upravuje profesní vzdělávání.

Služební příprava:

Služební příprava jako specifický typ vzdělávání v policii je realizována na základě zákonné povinnosti¹ pro všechny policisty. Rozsah a organizace služební přípravy jsou rozpracovány v interních aktech řízení PP ČR²:

- ZP PP 14/2010 o školních policejních střediscích,
- ZP PP č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky,
- ZP PP č. 40/2009, kterým se provádí některá ustanovení zákona,
- ZP PP č. 156/2008 o zabezpečování, přidělování a nošení služebních zbraní, střeliva a munice v Policii České republiky,

¹§ 45 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

² Závazný pokyn PP ČR č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků PČR

- ZP PP 63/2004 – jednotný postup pro zpracování informací o provedených závažných služebních zákrocích pro potřebu služební přípravy,
- Pokyn V OV PP č. 1/2008 o proškolení před přidělením zbraně,
- Pokyn V OV č. 2/2008, kterým se stanoví obsah a hodnocení písemných testů ze znalosti právních předpisů a interních aktů řízení o použití zbraně a donucovacích prostředků.

1.2 Struktura systému policejního vzdělávání podle kvalifikačních požadavků

Základním východiskem pro definování potřeby celoživotního vzdělávání policistů je kariérní princip vyjádřený v zákoně v § 7 odst. 1, který stanoví požadovaný stupeň vzdělání pro zařazení do tarifní třídy, v § 19 odst. 2 umožňuje pro systemizované místo dále stanovit požadovaný obor nebo zaměření vzdělání a další odborný požadavek. Další odborný požadavek musí policista splňovat před, případně bez zbytečného odkladu po ustanovení na služební místo. Dále zákon v § 45 stanoví povinnost policisty prohlubovat svoji odbornost a povinnost vedoucího příslušníka zabezpečovat, aby příslušníci byli pro výkon služby náležitě vyškoleni a vycvičeni. Taktéž v § 77 je zakotvena povinnost bezpečnostního sboru vytvářet podmínky pro řádný a pokud možno bezpečný výkon služby a za tím účelem pro policisty zajišťovat podmínky pro jejich soustavné vzdělávání a zdokonalování odborné způsobilosti, pro získávání a zdokonalování znalostí, dovedností a návyků potřebných pro výkon služby a pro zvyšování a udržování fyzické kondice.

Studium k získání stupně vzdělání v oboru (§ 19 odst. 2 a 3 zákona)

Splnění kvalifikačního požadavku stupně vzdělání stanoveného v § 7 zákona jako minimální stupeň vzdělání pro zařazení na služební místo s danou služební hodnotí. Obecně jej lze získat na libovolné veřejné státní či soukromé střední, vyšší odborné, nebo vysoké škole. **Dosud není využívána možnost vymezení oboru nebo zaměření vzdělání.**

Studium k získání zaměření vzdělání (§ 19 odst. 4 zákona)

Studium k získání zaměření vzdělání je odborné studium určené k získání odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služební činnosti, nebo studium v programech celoživotního vzdělávání (§ 60 zák. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách) orientovaných na výkon služby.

Studium ke splnění dalšího odborného požadavku (podle § 19 odst. 2 zákona)

Cílem je poskytnout kompetence odpovídající dalšímu odbornému požadavku stanovenému pro služební místo podle § 19 zákona. Dalším odborným požadavkem se rozumí požadavek na užší vymezení odborné způsobilosti pro každé

systemizované služební místo v policii. **Toto vymezení není dosud v potřebné míře realizováno.** Jedním z dalších odborných požadavků je základní odborná příprava, která je povinná pro všechny policisty bezprostředně po přijetí do služebního poměru, s cílem zajistit vybavení nově přijatého policisty jak obecnými vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami odpovídajícími universálním požadavkům na policistu bez ohledu na služební zařazení, tak odbornými kompetencemi pro výkon činností odpovídajících služebnímu místu, na které je policista ustanoven při přijetí do služebního poměru. **Základní odborná příprava může mít charakter studia pro získání zaměření vzdělání.**

Studium v kvalifikační přípravě, která poskytuje kvalifikaci v režimu § 45 odst. 2 písm. b) zákona k vybraným činnostem

Získání způsobilosti nezbytné pro vykonávané specifické služební činnosti, které pro služební místo přímo nevyplývají z katalogu činností³, a vykonává je pouze policista, jenž je určen z rozhodnutí služebního funkcionáře podle individuálních potřeb a dispozic.

Další odborná příprava

Cílem další odborné přípravy je soustavně udržovat a prohlubovat kvalifikaci získanou pro výkon zastávaného služebního místa. V systému další odborné přípravy je dominantním prvkem služební příprava, která je realizována služebními funkcionáři jako součást výkonu služby mimo působnost VPŠ MV. Jejím cílem je v průběhu celé doby trvání služebního poměru udržovat, prohlubovat a inovovat odbornou připravenost policistů k plnění služebních úkolů.

1.3 Aplikace stanovených kvalifikačních požadavků v podmínkách PČR

Policie má zákonem vytvořeny podmínky (využití stupně vzdělávání, oboru vzdělání) pro aplikování efektivního nástroje pro řízení lidských zdrojů. V současnosti **jsou zajištěny možnosti využít stupeň a obor vzdělání** jak pro sekundární, tak pro terciární vzdělávání.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou je vstupní podmínkou pro přijetí do služebního poměru a zařazení policisty do 2. tarifní třídy (dále také TT) a pro další postup až do 6. TT. Oborově je tato úroveň vzdělání pokryta studijním oborem 68-42-M/01 „Bezpečnostně právní činnost“. Absolvent studijního oboru je uplatnitelný pro plnění úkolů policie vykonávaných v rámci služeb pořádkové a dopravní policie ve 2. – 4. TT. Kvalifikace absolventa je nutné doplnit zejména o praktické dovednosti spojené s výkonem služby. Náklady na vstupní profesní vzdělávání (základní

³ Nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech.

odbornou přípravu) mohou být významně nižší, než u absolventů jiných studijních oborů.

Vyšší odborné vzdělání se v současnosti považuje za alternativní stupeň vzdělání pro 6. a 7. TT. Cílem vyššího odborného vzdělávání je vysoká profesní specializace na rozdíl od bakalářského vzdělání, které je předstupněm akademického vzdělání magisterské úrovně.

Oborově je tato úroveň vzdělání pokryta studijními obory „Bezpečnostně právní činnost“, „Přípravné trestní řízení“ a „Dopravně bezpečnostní činnost“. Studium v těchto oborech ve VPŠ MV preferují policisté, kteří strop svého kariérního postupu spatřují služební místa v 7. tarifní třídě a nemají dispozice pro akademické studium vysoké školy. **VPŠ MV pro uvedené studium vyčleňují pouze méně než 5% své kapacity.**

Současné nejasné zařazení vyššího odborného vzdělání v evropském kvalifikačním rámci a jeho délka srovnatelná s bakalářským studiem často vede k hodnocení diplomovaných specialistů jako „horších“ bakalářů. Přesto podle analýz úřadů práce je ze strany zaměstnavatelů podstatně větší zájem o diplomované specialisty. Policie ČR však ve své personální politice preferuje výhradně vysokoškolské vzdělání.

Zásadní změna v oblasti vyššího odborného vzdělávání nastane v roce 2015, kdy bude ukončen proces tzv. stabilizace vyšších odborných škol a bude přijat samostatný zákon o vyšších odborných školách. Tyto školy budou převedeny na úroveň 5 evropského referenčního rámce. Studium bude v délce 2 roky a bude hodnoceno celkem 120 kredity ECTS. Vysoké školy budou vázány povinností zajistit prostupnost svých vzdělávacích programů a nabídnout navazující bakalářské jednoleté studium hodnocené 60 kredity. Vedle klasického tříletého bakalářského studia v hodnotě celkem 180 kreditů se tak otevře druhá cesta k dalšímu studiu. Stávající neprostupnost studijních programů a určitá konkurence vyššího odborného a bakalářského vzdělání jsou hlavním důvodem odmítání vyšších policejních škol ze strany Policejní akademie ČR v Praze (dále jen PA ČR).

Vysokoškolské vzdělání bakalářského stupně je vázáno ke služebním místům v 7. a 8. TT, magisterského stupně k místům v 9. – 11. TT. Významným zdrojem vysokoškolsky vzdělaných policistů i zaměstnanců pro PČR má být PA ČR. PA ČR ročně absolvuje studium v programu Bezpečnostně právní studia cca 400 bakalářů a 200 magistrů. Při průměrné roční fluktuaci v rámci policie je předpokládána potřeba nových bakalářů cca 145 a nových magistrů cca 55. Z uvedeného je zřejmé, že PA ČR může být dostatečným zdrojem vysokoškolsky vzdělaných odborníků pro PČR.

Plnění dalšího odborného požadavku

Po dosažení stupně vzdělání jsou, v souladu s § 19 odst. 2 zákona, pro systemizovaná místa stanoveny další odborné požadavky. Pokud není stanovena povinnost splňovat stanovený další odborný požadavek před ustanovením policisty na služební místo, je **povinností služebního funkcionáře umožnit policistovi absolvovat odbornou přípravu směřující ke splnění tohoto požadavku bez zbytečného odkladu** ve smyslu § 19 odst. 7 a § 45 odst. 2 písm. b zákona.

Kvalifikační a další odborné vzdělávání v policii by mělo vycházet z kompetenčního modelu typových služebních míst. Tento přístup je charakteristický tím, že vzdělávání policisty probíhá vždy ve správném čase (při zařazení na nové služební místo, změně rozsahu výkonu služby, nebo v případě významnější změny právních předpisů upravujících služební činnost a příslušnému technickému vybavení) a dále vždy v potřebném rozsahu, tedy pouze cíleně pro kompetence potřebné k výkonu činností vymezených pro služební místo.

Typových služebních míst, představujících více než 90% celkového stavu policie lze vymezit celkem 52, kompetenční popis je však připraven pouze u 5 typových pozic. **Výchozím předpokladem efektivního systému policejního vzdělávání je stabilní systém vzdělávacích programů přístupných pro kariérní růst v dané službě policie i při přechodu mezi službami, navazující na kompetenční model.**

V současné době je registrováno 98 školních vzdělávacích programů kvalifikačních kurzů připravených ve VPŠ MV na přímou objednávku PČR, avšak pouze 36 z nich bylo v posledních třech letech aktivně využito. Projevuje se zde nesystematičnost požadavků PČR ve stanovení dalších odborných požadavků ve smyslu § 19 odst. 2 a v požadavcích na užší vymezení specializace ve smyslu § 45 odst. 2 písm. b zákona.

1.4 Popis vzdělávacího procesu

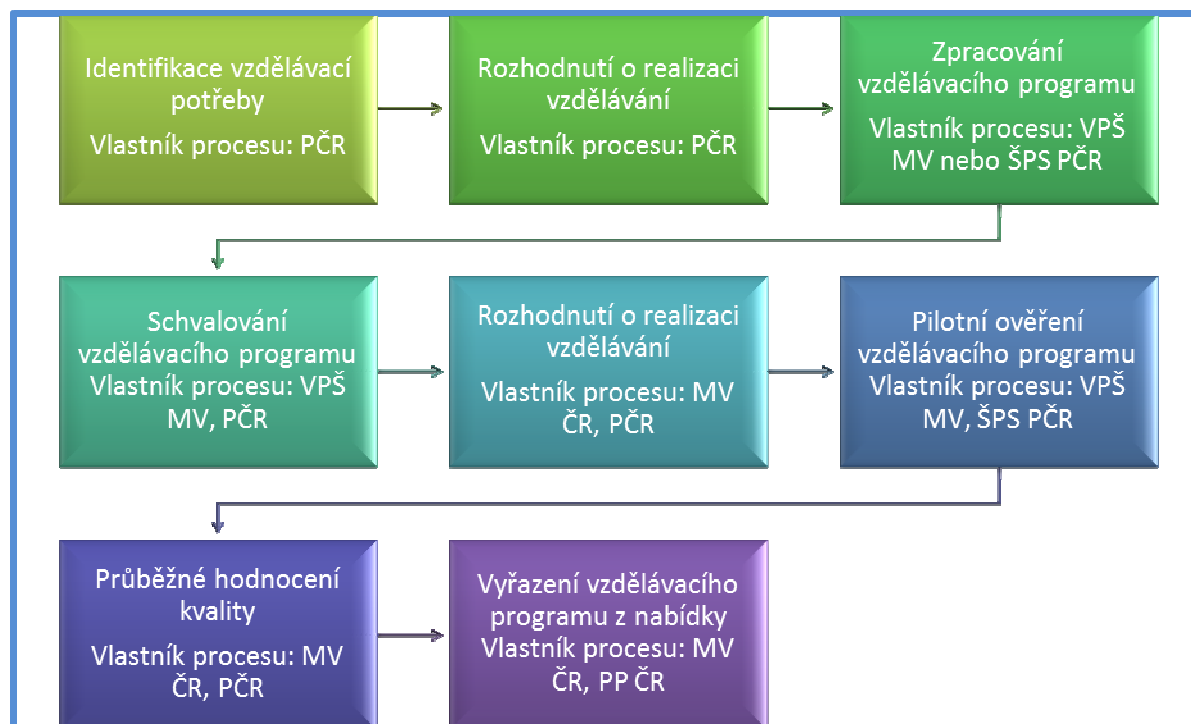
Proces kontroly naplnění podmínky stupně vzdělání je řešen v rámci podmínek pro přijímací řízení do služebního poměru a pro výběrové řízení na volné služební místo⁴. Naplňování ostatních podmínek - naplnění kvalifikačního a další

⁴ §§ 13, 19 zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

odborného požadavku je předmětem procesu policejního vzdělávání zejména ve VPŠ MV.

Popis vzdělávacího procesu

Systém vzdělávání je členěn do procesů, které na sebe navazují a současně se ve zpětné vazbě vzájemně ovlivňují:

Je zřejmé, že do jednotlivých procesů vstupuje řada subjektů z úrovně ministerstva, Policejního prezidia ČR, jednotlivých služeb policie, VPŠ MV a školních policejních středisek. Zapojení výkonných útvarů policie do procesu vzdělávání umožňuje věcně definovat problém. Metodické útvary policie následně provedou formální úpravu problému a transformují jej do požadavku na vzdělávání. Proces pilotního ověření vzdělávacího programu je realizován za účasti zástupců výkonných a metodických útvarů policie včetně závěrečných zkoušek. **To má pozitivní dopad na udržování výstupní úrovně absolventů vzdělávání na požadované úrovni, avšak v případě některých vzdělávacích programů za cenu neúměrně dlouhé doby od identifikace vzdělávací potřeby po konečnou realizaci.** Naopak negativně působí nižší míra zapojení metodického útvaru PP ČR do přípravy a ověřování školních vzdělávacích programů.

1.5 Institucionální rámec policejního vzdělávání

1.5.1 Řídící, metodické a kontrolní subjekty

Ministerstvo vnitra – Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání

V souladu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, **ministerstvo vytváří podmínky pro plnění úkolů policie**. Vytvářením podmínek pro plnění úkolů není myšleno pouhé vyčlenění finančních prostředků z rozpočtové kapitoly, ale také **stanovení úkolů a priorit činnosti policie v souladu s bezpečnostní politikou státu v oblasti vnitřní bezpečnosti, a mimo jiné i vytváření podmínek pro jednotnou kvalifikační přípravu policistů včetně možnosti získání zaměření vzdělání v oboru bezpečnostně právní činnosti**. Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání je útvarem ministerstva pro výkon vymezené působnosti delegované na ministerstvo v oblasti státní správy v oboru středního, vyššího odborného a vysokého policejního školství a útvarem ministerstva působícím v oblasti vnitřní správy. V rámci své působnosti zabezpečuje:

- komplexní systém celoživotní přípravy policistů k výkonu povolání,
- vzdělávání v kmenovém oboru "Bezpečnostně právní činnost", uskutečňované ve středních a VPŠ MV,
- vysokoškolské vzdělávání policistů, uskutečňované dle zvláštních předpisů,
- zřizovatelské funkce jménem státu (§ 8 odst. 5 školského zákona),
- obsah a rozsah činnosti VPŠ MV - organizačních složek státu ve zřizovacích listinách, v případě vzdělávání k plnění dalších odborných požadavků (§ 19 zákona) a požadavků na specializaci v odborných činnostech (§ 45 odst. 2 písm. b) zákona) po dohodě s Policejním prezidiem ČR,
- zpracování a vydávání vyhlášek a interních aktů řízení pro VPŠ MV, které zřizuje (§ 172 odst. 5 školského zákona),
- zpracování a vydávání koncepce vzdělávání policistů a zaměstnanců a koncepce vzdělávání pedagogických pracovníků ve VPŠ MV,
- vydávání rámcového vzdělávacího programu pro studium v oboru 68-42-M Bezpečnostně právní činnost, který je závazný pro resortní i mimoresortní školy (§ 4 odst. 3 školského zákona),
- souhlas k akreditaci studijních programů resortních i mimoresortních vyšších odborných škol v oblasti bezpečnostních služeb (§ 104 odst. 1 školského zákona),
- uzavírání dohod o spolupráci se školami, které nejsou zřizovány ministerstvem, ale chtějí získat oprávnění k výuce studijního oboru 68-42 M/01 Bezpečnostně právní činnost (Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění nařízení vlády č. 367/2012),

- nostrifikace vzdělání získaného studiem v zahraničí (§ 108 odst. 7 školského zákona),
- v oblasti kontrolní činnosti vykonávání funkce ministerstva, krajského úřadu a České školní inspekce (zejména § 174 odst. 2 školského zákona) vůči VPŠ MV (§ 172 odst. 5 školského zákona),
- vedení řízení ve věci zápisu, změny a výmazu do/z rejstříku škol a školských zařízení (§ 152 školského zákona),
- stanovení kapacity VPŠ MV pro:
 - vzdělávání k získání stupně vzdělání,
 - vzdělávání k plnění dalších odborných požadavků pro policisty a zaměstnance policie,
 - vzdělávání zaměstnanců ministerstva,
 - jazykovou přípravu,
 - vzdělávání na základě meziresortních dohod s ministerstvy obrany, spravedlnosti a financí, GIBS a BIS,
- registrace vzdělávacích programů, registrační prvky zavádí do katalogu typů akcí a katalogu kvalifikací informačního systému EKIS II,
- plnění úkolů v oblasti mezinárodního policejního vzdělávání vyplývající z mezinárodních závazků (CEPOL, MEPA) a dále úkoly vyplývající z bilaterálních smluv.

Metodické řízení mimorezortních vzdělávacích subjektů

Ministerstvo je garantem obsahu výše uvedeného studijního oboru. Ověřování efektivnosti a aktuálnosti obsahu vzdělávání realizuje prostřednictvím jedné vlastní resortní školy (VPŠ a SPŠ MV v Holešově). Střední školy regionální a soukromé mohou tento studijní obor poskytovat pouze se souhlasem ministerstva na základě uzavřené dohody. V současnosti je tato dohoda uzavřena s 23 středními školami. Celkový nejvyšší povolený počet žáků ve studijním oboru 68-42-M je 4 632, očekávaný počet absolventů je 1 000 – 1 200 ročně. Ze strany ministerstva je tedy vytvořen dostatečný potenciál lidských zdrojů pro efektivní pokrytí potřeb policie při běžné roční fluktuaci.

Policejní prezidium ČR – oddělení vzdělávání

1. oblast vzdělávání

- tvorba profilů absolventa vzdělávacích programů (ve spolupráci s odborným garantem pro konkrétní zaměření – jednotlivá ředitelství služeb policie a další organizační články Policejního prezidia ČR) v rámci procesu identifikace a formulace požadovaných odborných kompetencí a pro výkon zastávaného služebního nebo pracovního místa z toho vyplývajících vzdělávacích potřeb,

- tvorba vlastních vzdělávacích aktivit zajišťovaných ve školních policejních střediscích a v dalších organizačních člancích policie (např. instrukčně metodická zaměstnání, zdokonalovací kurzy a školení),
- metodické usměrňování vzdělávacích aktivit zajišťovaných ve školních policejních střediscích jednotlivých krajských ředitelství policie,
- spolupráce na tvorbě a schvalování jednotlivých školních vzdělávacích programů (zaujímá stanoviska a dává doporučení),
- spolupráce při zabezpečování úkolů v oblasti mezinárodního policejního vzdělávání;

2. oblast služební přípravy (tělesná, střelecká, taktická, kondiční a další)

- příprava k použití služební zbraně a používání donucovacích prostředků, včetně prověrek,
- metodické řízení integrovaného výcviku k osvojení, udržení a prohloubení základních znalostí, schopností a praktických dovedností potřebných pro kvalitní a bezpečný výkon služby,
- metodické usměrňování, řízení a kontrola služební přípravy, prováděné ve školních policejních střediscích (dále též ŠPS) a u dalších organizačních článků policie,
- koordinace odborné přípravy instruktorů služební přípravy,
- organizace a vedení služební přípravy policistů policejního prezidia;

Krajská ředitelství Policie ČR

- metodické usměrňování, řízení a kontrola služební přípravy, prováděné na územních odborech a v ŠPS a specializovaných útvech (zásahová jednotka, speciální pořádková jednotka apod.),
- realizace specifických vzdělávacích a výcvikových programů policie,
- realizace ad hoc vzdělávacích a výcvikových programů podle aktuální potřeby v daném teritoriu,
- koordinace odborné přípravy instruktorů služební přípravy v ŠPS a na územních odborech,
- organizace a vedení služební přípravy policistů zařazených do organizační struktury krajského ředitelství policie.

1.5.2 Vzdělávací subjekty

Policejní akademie České republiky v Praze

PA ČR byla zřízena zák. č. 26/1993 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti, a o opatřeních s tím souvisejících, v platném znění. Zahrnutím do společného zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, (zákon o vysokých školách) byla PA ČR zařazena do soustavy vysokých škol v ČR (státní vysoká škola). Dle § 94 odst. 2 vzdělává odborníky zejména pro bezpečnostní sbory. PA ČR mohou studovat též civilní studenti, bez následné povinnosti uzavřít pracovněprávní vztah vůči organizacím v resortu ministerstva.

Ke dni 1. 4. 2008 se PA ČR vnitřně organizačně rozčlenila na 2 fakulty: Fakultu bezpečnostně právní (FBP) a Fakultu bezpečnostního managementu (FBM). Má oprávnění realizovat studium v bakalářském, navazujícím magisterském a doktorském studijním programu a konat rigorózní a habilitační řízení. Ve skupině oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost jsou realizovány 2 studijní programy *Bezpečnostně právní studia* (se studijními obory Bezpečnostně právní studia, Policejní činnosti a Kriminalistika a další forenzní disciplíny v bakalářském studiu dále studijními obory Policejní management a kriminalistika a Bezpečnostně strategická studia v magisterském studiu a Bezpečnostní management a kriminalistika v doktorském studiu) a *Veřejná správa* (při studijním oboru Bezpečnostní management ve veřejné správě v bakalářském i magisterském studiu).

V akademickém roce studuje na PA ČR průměrně 2500 studentů.

Vyšší policejní školy MV

Od roku 1993 disponovalo ministerstvo šesti středními policejními školami zřízenými ministerstvem podle § 54 odst. 2 zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon. Školy zabezpečovaly v plném rozsahu přípravu policistů k výkonu služby a základní odborná příprava byla realizována formou pomaturitního kvalifikačního studia.

V roce 2007 se změnilo postavení těchto škol, ministerstvo podle § 172 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, zřídilo postupně čtyři VPŠ MV (Praha, Pardubice, Jihlava a Brno), jednu vyšší a střední policejní školu MV (Holešov) a jedno školské účelové zařízení MV (Praha - Ruzyně). Celková denní výuková kapacita škol dosahovala až 2 860 studijních míst.

Na základě snižování počtu systemizovaných míst policie a přechodnému zastavení náborů v letech 2010 – 2012 došlo z rozhodnutí vedení ministerstva k výrazné redukci policejních škol MV. K 1. lednu 2013 tak byly zrušeny dvě vyšší policejní školy a jedno školské účelové zařízení. Bylo zrušeno 330 systemizovaných míst z 1 052 (na 722 míst) a dosažena roční úspora v rozpočtu VPŠ MV celkem ve

výši 144 mil. Kč. V současnosti má ministerstvo tři vyšší policejní školy - VPŠ MV v Praze (s odloučeným pracovištěm v Jihlavě), VPŠ a SPŠ MV v Holešově (s odloučeným pracovištěm v Brně) a VPŠ MV pro kriminální policii v Čeperci (s odloučeným pracovištěm v Praze-Ruzyni). Celková denní výuková kapacita škol poklesla o 1 000 míst na 1 860 studijních míst.

VPŠ MV poskytují ve více než 90 % své kapacity policii základní odbornou přípravu (dále jen "ZOP") a následně poskytují kvalifikační a další odbornou přípravu policistům v rámci odborné služby podle jejich služebního zařazení. Ve zbývajících 10% kapacity VPŠ MV poskytují jazykové vzdělávání v akreditovaných jazykových kurzech a vyšší odborné vzdělání ve studijních oborech uvedených v kapitole 2.3.

Významnou součástí bezpečnostně právního vzdělávání je střední odborné studium zakončené maturitní zkouškou v oboru 68-42-M Bezpečnostně právní činnost, realizované ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově. Ročně je ke studiu přijímáno 90 žáků (3 třídy), z celkové fyzické kapacity školy tak středoškolské studium zabírá maximálně 360 míst. V rámci projektu „Policie pro všechny“ se zde vzdělává 50 žáků, kteří reprezentují 13 národností a menšin (slovenská, vietnamská, romská, ukrajinská, mongolská, polská, kyrgyzská, chorvatská, angolská, bulharská, albánská, řecká a arménská).

Od roku 1994 do roku 2013 studium ukončilo celkem 1 417 maturantů. Následná šetření ukazují, že cca **60 % maturantů** bezprostředně, anebo po navazujícím absolvování vysoké školy **nastupuje do služebního či pracovního poměru k PČR anebo MV.**

VPŠ a SPŠ MV v Holešově má jako střední škola mimořádný kredit nejen v regionu, ale i v celostátním měřítku, o čemž svědčí i dlouhodobě stabilní vysoký zájem o tamní maturitní studium (mnohonásobně převyšující nabídku). Svým projektem zaměřeným na vzdělávání žáků národnostních menšin, působením v oblasti prevence sociálně patologických jevů v regionu a zejména dosahovanými studijními výsledky významně pozitivně přispívá k budování prestiže a dobrého jména celého rezortu MV.

Školu lze bez nadsázky považovat za vedoucí školu v oblasti středního vzdělávání v oboru bezpečnostně právním, obdobně jako je tomu u PA ČR ve vysokoškolském vzdělávání.

Systém kvalitativního hodnocení vzdělávání ve vyšších policejních školách MV

VPŠ MV používají u všech vzdělávacích programů jednotný evaluační dotazník. Každý vzdělávací program je hodnocen studujícími anonymně s důrazem na posouzení metodiky výuky, kvality učitele a logistického zabezpečení (stravování, ubytování). **Ze strany studujících v kvalifikačních kurzech a kurzech další odborné přípravy je vyjádřena více jak 90% spokojenost s obsahem výuky a s činností učitelů.**

Policie realizuje kontrolu výstupní úrovně připravenosti policistů formou přímé účasti u závěrečných zkoušek (v roli předsedy zkušební komise). **V záznamech o zkouškách nejsou ze strany předsedů žádná negativní hodnocení.**

Policie má možnost posuzovat kvalitu a obsah výuky formou monitoringu při pilotním ověřování nově zaváděných vzdělávacích programů. **Ze zpětné vazby nevyplývají žádná závažná negativní zjištění, případná doporučení jsou ihned ve výuce realizována.**

Školní policejní střediska policie

Školní policejní střediska (dále také "ŠPS") byla zřízena na základě NMV č. 54/1996 o školních policejních střediscích Policie České republiky, později novelizovaným NMV č. 81/1999. ŠPS zřizoval jako svůj organizační celek útvar policie na základě rozkazu policejního prezidenta. Hlavní úkoly ŠPS při jejich zřizování byly následující:

- zajišťovat ve své výchovně vzdělávací činnosti v souladu s učebními plány a učebními osnovami praktické vyučování policistů studujících základní odbornou přípravu nebo vyšší odbornou přípravu ve školách MV;
- podílet se ve vymezeném rozsahu na zabezpečení výcviku policistů;
- účastnit se se souhlasem náměstka ministra vnitra nebo policejního prezidenta v součinnosti s policisty pořádkové a dopravní služby na zabezpečování veřejného pořádku při velkých shromážděních osob, mimořádných událostech a při vyhlášení krizové situace.

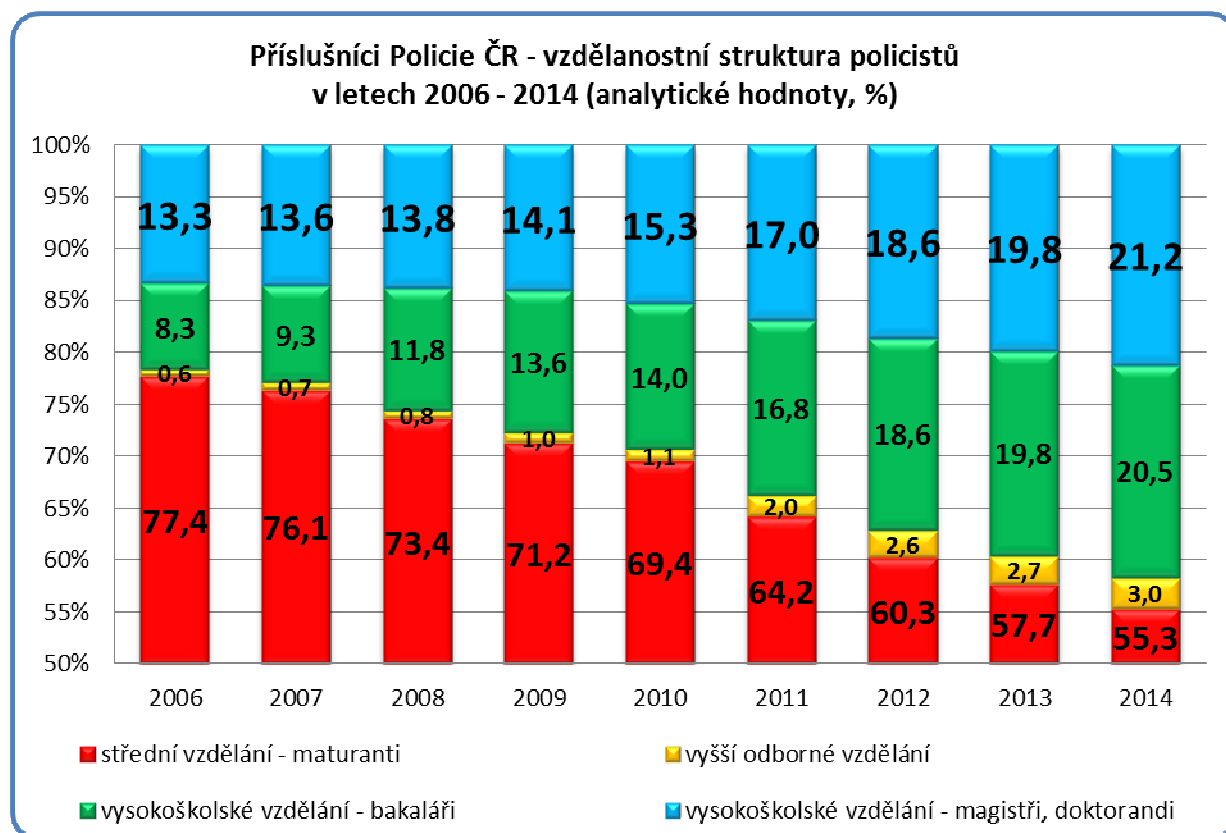
V souladu s výše uvedeným NMV byla ŠPS metodicky řízena a kontrolována Odborem personální práce MV, později Odborem vzdělávání a správy policejního vzdělávání MV. V roce 2007 byla předmětná NMV zrušena a řízení ŠPS předáno Policejnímu prezidiu ČR.

ŠPS jsou v současné době součástí organizační struktury 8 krajských ředitelství policie (tzv. mateřské KŘP). Každé ŠPS se v současné době podílí na zajišťování základní odborné přípravy a specifického vzdělávání policistů i dalších 6 krajských ředitelství policie (tzv. dceřiné KŘP) vzniklých k 1. 1. 2010 z mateřského KŘP. Současně zajišťují služební přípravu a metodicky usměrňují činnost instruktorů služební přípravy na územních odborech vlastních KŘP.

Pro centrální evidenci, plánování a možnost centrálního usměrňování a sjednocení výcviku bude od 1. ledna 2015 v policii zavedena centrální elektronická aplikace služební přípravy. Tato elektronická aplikace zvýší přehled o stavu plnění zákonné povinnosti policistů a zvýší možnost zavádění a udržení jednotně usměrňované služební přípravy v celém bezpečnostním sboru.

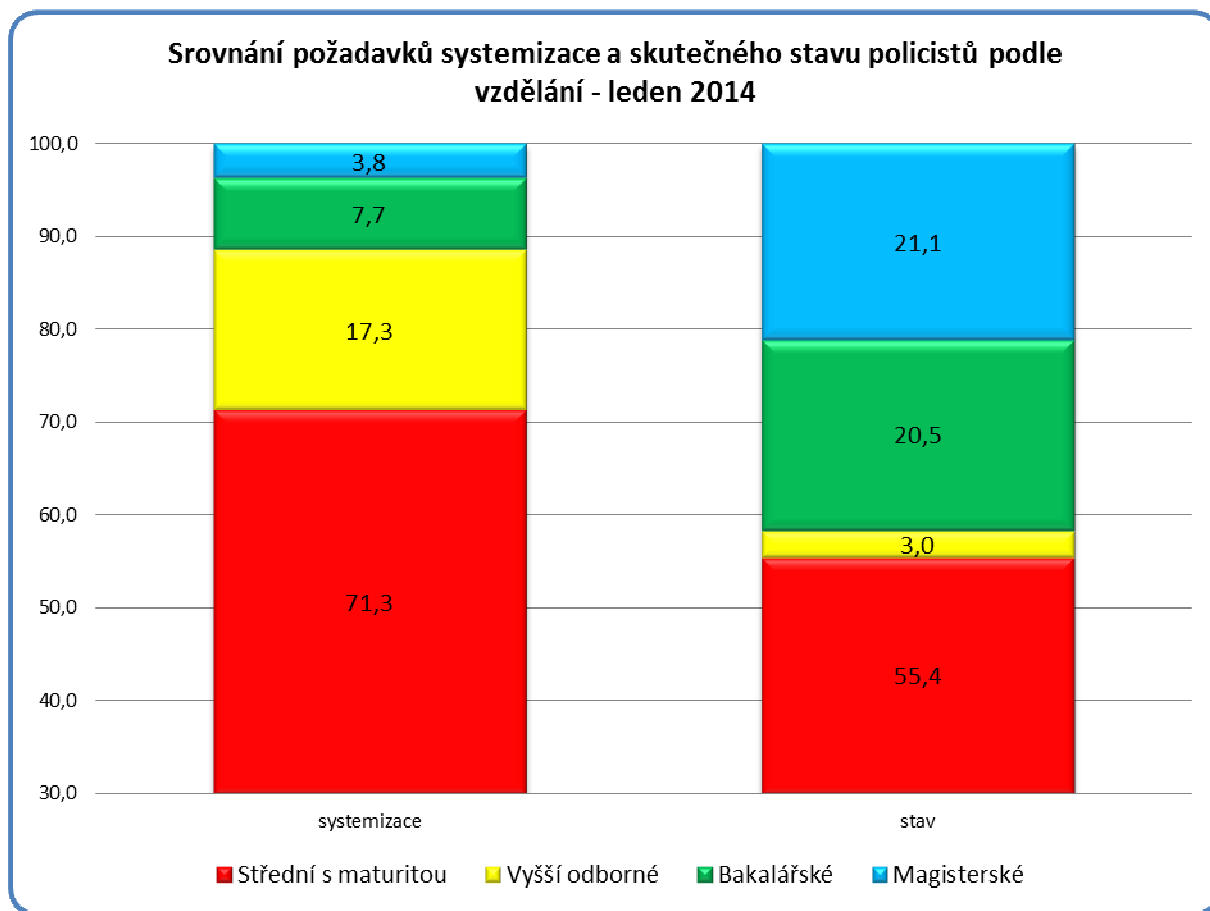
1.6 Vzdělanostní struktura policistů a požadavky na vzdělání dle systemizace služebních míst policie

Pokud měříme nejvyšším stupněm dosaženého vzdělání, vzdělanost policistů zaznamenala v posledních deseti letech významný posun. Tuto skutečnost názorně dokumentuje níže uvedený graf, z něhož je patrný značný nárůst podílu policistů na úrovni vysokoškolského vzdělání bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu v porovnání let 2006 - 2014.

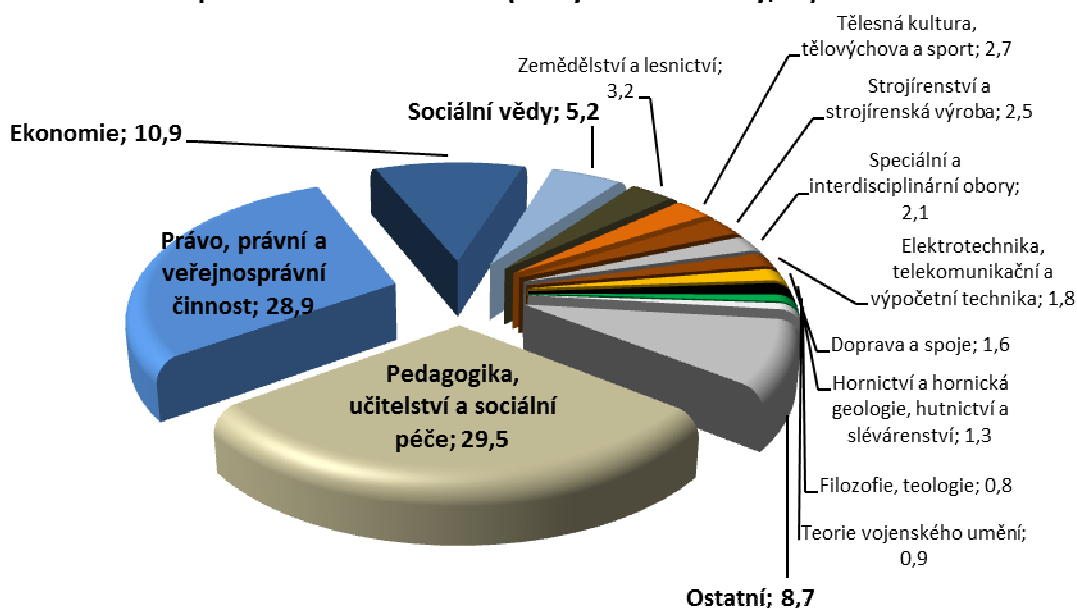
Na jedné straně tak můžeme policii popsat jako organizaci s dynamickým rozvojem vzdělanosti zaměstnanců. Na straně druhé, při srovnání s požadavky na minimální stupeň vzdělání v systemizaci policie, můžeme policii vnímat jako organizaci, která nenabízí svým zaměstnancům uplatnění adekvátní jejich vzdělání. 21 % policistů s magisterským vzděláním má pro své uplatnění k dispozici 3,8 % služebních míst s minimálním požadovaným vzděláním v magisterském stupni, téměř stejně zastoupení policisté – bakaláři mají k dispozici necelých 8 % služebních míst pro svůj stupeň vzdělání. Z následujícího grafu vyplývá, že při plánování individuální kariéry se musí každý policista – bakalář rozhodnout, zda dosáhne na

služební místo, u něhož by bylo předepsáno jeho vzdělání jako minimální požadované.

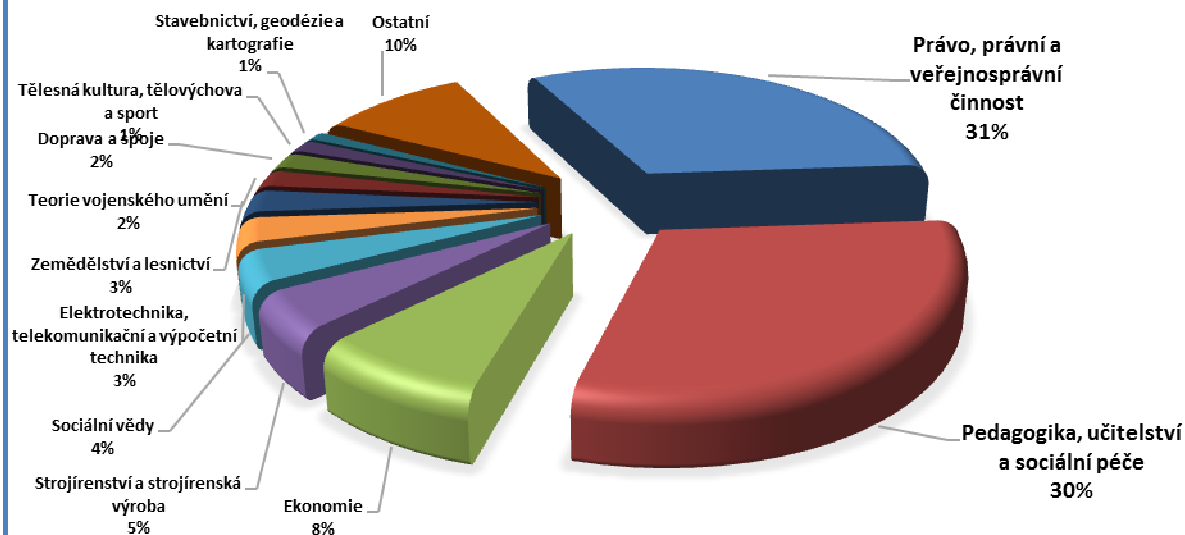

Se zřetelem k naplňování poslání policie je často zdůrazňována **úvaha o potřebě zachování diverzity oborové vzdělanosti policistů: činnost policie se dotýká všech oblastí lidské činnosti, a proto je žádoucí mít v policii odborníky ze všech oblastí.** Podstatou policejní práce však zůstává odhalování trestné činnosti a zejména její vyšetřování a dokumentace, které má jednoznačně charakter bezpečnostně právní činnosti.

Příslušníci Policie ČR - vysokoškoláci - vzdělanostní struktura podle skupin oborů - leden 2014 (analytické hodnoty, %)

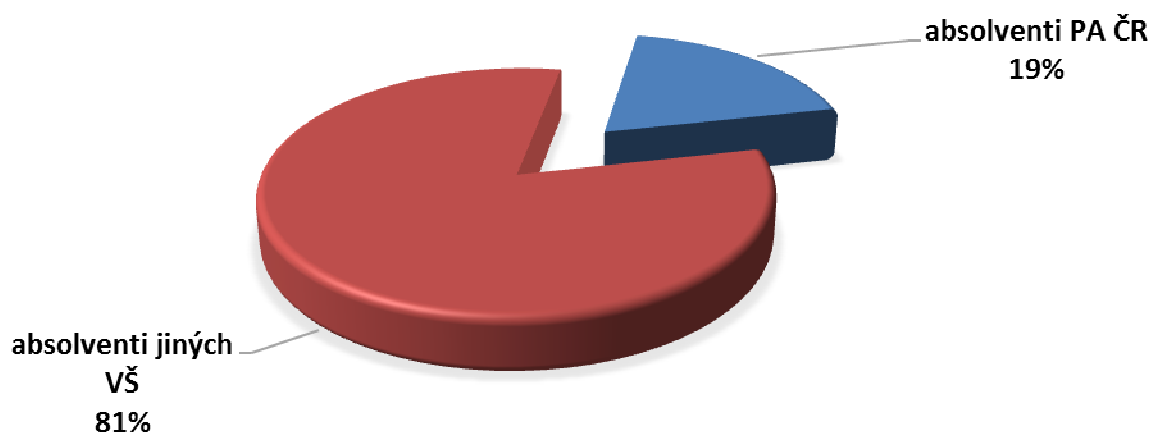
STRUKTURA VZDĚLÁNÍ U POLICISTŮ - MANAŽERŮ TT 8 - 11, SKUPINY VZDĚLÁNÍ, STAV K 1. 1. 2014

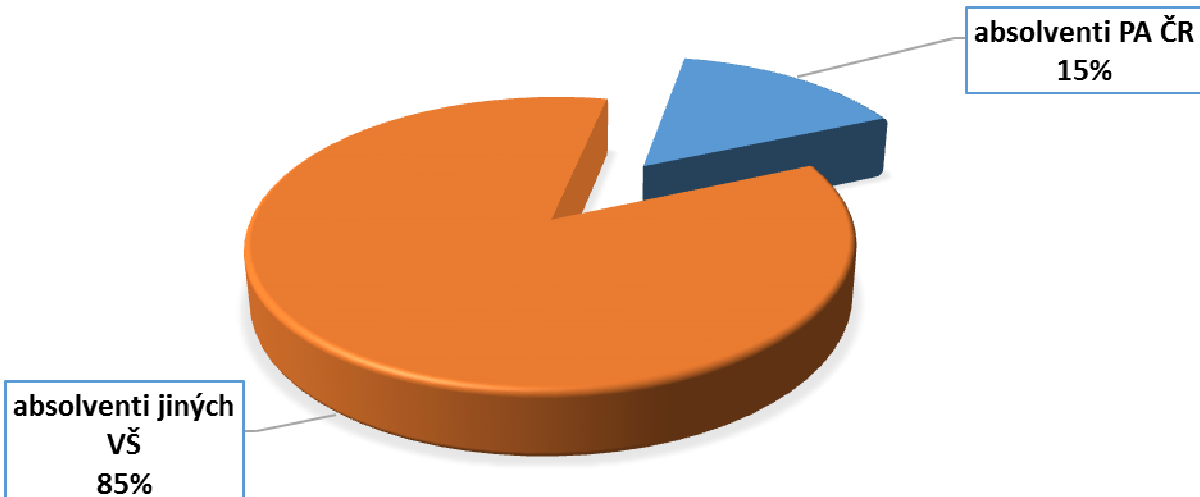
Lze sledovat, že u policejních manažerů mají absolventi pedagogických oborů jen nepatrně nižší zastoupení než absolventi skupiny oborů právo, právní a veřejnosprávní činnost. Ještě zajímavější je pohled na zastoupení absolventů PA ČR mezi policisty obecně a policisty – manažery. Zatímco mezi policisty s terciárním

vzděláním najdeme 19 % absolventů PA ČR, mezi policejními manažery s terciárním vzděláním jenom 15 %, což neodpovídá roli PA ČR jako profesní akademii policistů.

POLICISTÉ - VYSOKOŠKOLÁCI, ŠKOLA POSKYTUJÍCÍ NEJVYŠŠÍ DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ, STAV K 1. 1. 2014

POLICISTÉ - MANAŽEŘI TT 8 - 11, ŠKOLA POSKYTUJÍCÍ NEJVYŠŠÍ DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ, STAV K 1. 1. 2014

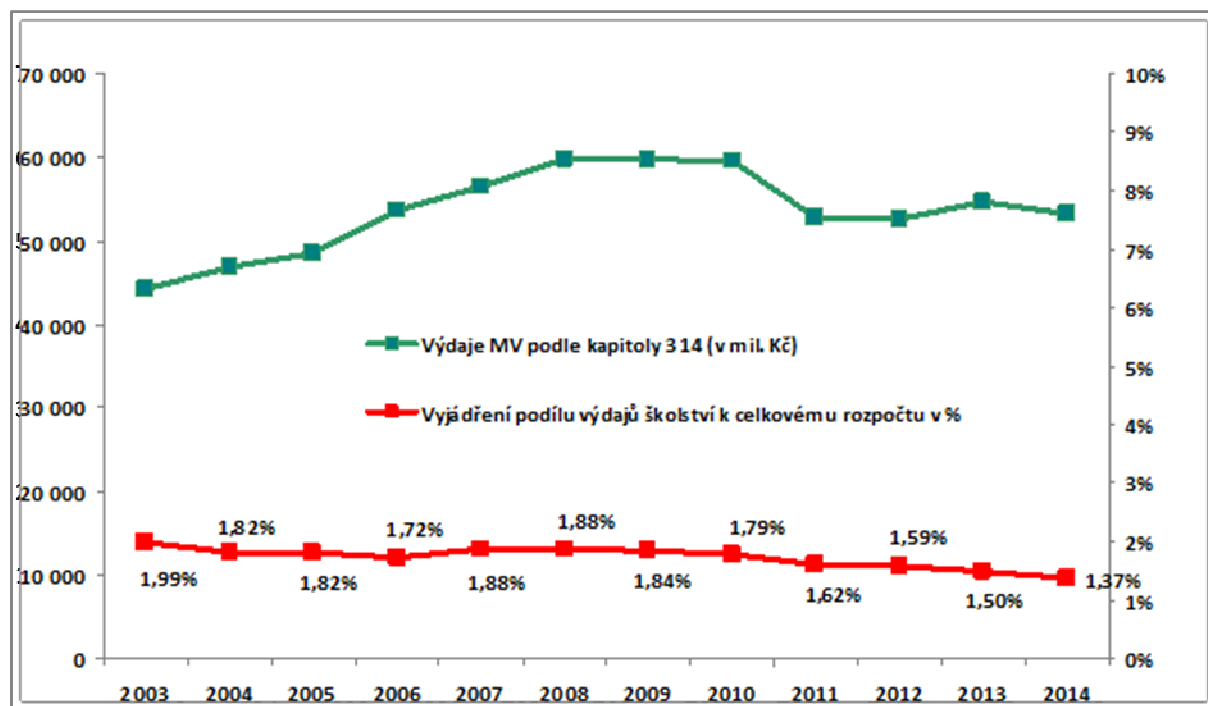

1.7 Ekonomika policejního vzdělávání

Lze konstatovat, že reálný stav a podobu zajištění problematiky policejního vzdělávání v podmínkách resortu vnitra z praktického hlediska do značné míry determinuje výše disponibilních výdajů v rámci rozpočtové kapitoly ministerstva. V následující části je tedy provedena analýza vybraných segmentů výdajové stránky policejního vzdělávání, resp. specifických sledovaných ukazatelů, přičemž sledované období představuje rozmezí let cca 2003 – 2014. Kromě vytvoření představy o celkové výši pravidelně vynakládaných výdajů na zajištění problematiky policejního vzdělávání je účelem provedení této dílčí analýzy zmapování objemu vynakládaných výdajů na činnost a fungování jednotlivých vzdělávacích subjektů.

Celkové výdaje na policejní vzdělávání pro rok 2014 dosáhly 728,1 mil. Kč, z toho mzdové a související výdaje tvoří 83,6 %, ostatní běžné výdaje 8,1% a výdaje na programové financování 8,3 %.

Podíl výdajů na policejní vzdělávání v gesci ministerstva na celkových výdajích rozpočtové kapitoly ministerstva

Z grafu je patrný postupný pokles podílu výdajů kapitoly ministerstva na policejním vzdělávání (rozpočty VPŠ MV a PA ČR) **z cca 2 % v roce 2003 na 1,37 % v roce 2014**. Zatímco výdaje v období 2003-2014 v kapitole ministerstva rostly o téměř 21 %, výdaje na policejní vzdělávání poklesly o více než 17 %. Reálný

pokles výdajů na policejní vzdělávání byl ještě vyšší v souvislosti se zvýšením DPH a se započtením inflace.

Výdaje na vybrané vzdělávací subjekty policejního vzdělávání, vývoj počtu studujících a vytíženosti škol za roky 2007 až 2014

(tis. Kč)

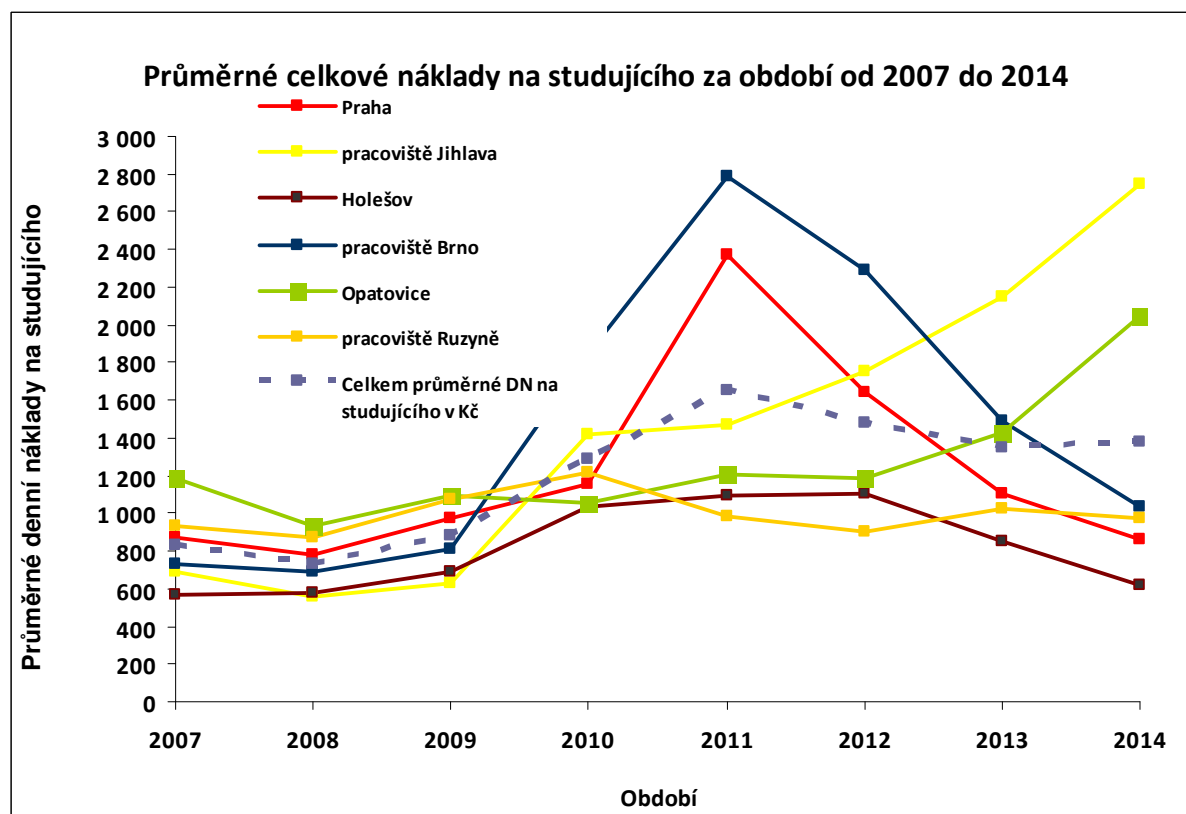
Policejní škola MV	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
VPŠ Praze	213 896	216 322	239 322	223 742	195 870	188 991	161 589	171 903
pracoviště Jihlava	52 700	58 327	63 358	67 371	52 989	47 453	28 053	37 606
VPŠ a SPŠ v Holešově	169 047	182 764	207 835	199 679	162 378	162 216	148 683	156 415
pracoviště Brno	139 770	147 650	162 931	159 446	137 361	126 103	72 399	76 963
VPŠ pro kriminální policii v Čeperce	55 885	58 317	64 897	63 976	55 833	51 304	50 954	60 017
pracoviště Ruzyně	21 264	22 796	25 277	23 528	22 219	20 072	12 754	15 673
CELKEM	652 562	686 176	763 620	737 742	626 650	596 139	474 432	518 577
Počet studujících ^{*1)}	9 597	10 544	11 012	9 177	13 116	19 543	14 628	7 890 ^{*2)}
Počet studentodnů celkem	546 212	619 366	575 082	368 235	229 855	243 606	260 539	195 766

Pozn. *1) Počet studujících ve všech typech vzdělávacích programů realizovaných v VPŠ MV.

*2) Pouze 1. pololetí 2014

Z předložené sumarizace předmětných výdajů v jednotlivých letech jednoznačně vyplývá sestupný trend jejich objemu. Markantní pokles lze vysledovat především v roce 2011, který je způsoben zastavením náboru k policii a tím i zastavením realizace ZOP. Další významný zásah představuje rok 2013, kdy došlo k radikální redukci kapacity vzdělávacích subjektů poskytujících ZOP. Z hlediska interpretace získaných dat se jeví jako nestandardní disproporce mezi dalším snížením výdajů v roce 2012 a značným nárůstem počtu studujících způsobeným změnou orientace VPŠ MV na jiné kvalifikační kurzy (než je ZOP) na základě požadavků policie.

Lze vysledovat, že objem výdajů na policejní vzdělávání (ať již v sumarizaci nebo v členění na jednotlivé vzdělávací subjekty) je v jednotlivých letech proměnlivý. V této souvislosti lze dedukovat, že nereflektuje aktuální potřeby a počty studujících. Domněnka této možné diskrepance je zmírněna skutečností, že délka realizovaných kurzů v letech 2011 – 2013 je kratší a způsobuje nárůst počtu studentů za dané období (což mj. dokumentují údaje o vytížení škol v příslušných letech). Adekvátnost poměru mezi redukcí výdajů a potřebami policie v oblasti vzdělávání nelze z dostupných dat vysledovat především proto, že nebyly zohledněny požadavky policie ve střednědobém výhledu.

Lze konstatovat, že z hlediska kategorizace rozpočtových výdajů ministerstva je daný typ výdajů možné považovat za fixní. Z tohoto důvodu je obtížné pružně reagovat na změny poptávky policie v oblasti vzdělávání a to prostřednictvím provádění operativních opatření. Zastavení náboru policí mělo za následek zastavení realizace ZOP v letech 2010-2012. Z grafu je patrné, že VPŠ MV potřebovaly zhruba 1 rok na reakci po radikální změně poptávky, což se odrazilo ve zvýšení celkových nákladů na studujícího v r. 2011. Následný pokles nákladů na studujícího v letech 2011-2014 je způsoben orientací VPŠ MV na naplňování dalších kvalifikačních kurzů dle poptávky policie. Naopak zvýšení celkových nákladů na studujícího na pracovišti Jihlava souvisí s radikální redukcí kapacity k 1.1.2013 na úroveň, která již neumožňuje zajišťovat ZOP a znemožňuje tak rozprostřít celkové náklady na větší počet studujících. Obdobný vývoj celkových nákladů na studujícího na pracovišti Praha-Ruzyně souvisí s potřebou zajišťovat vzdělávání odlišných cílových skupin, pro které není možné realizovat kurzy společně (policie, GIBS, BIS, UZSI apod.).

1.8 Mezinárodní srovnání způsobu zajištění policejního vzdělávání

Pro posouzení aktuálních systémů policejního vzdělávání v evropských zemích bylo u zahraničních partnerů realizováno dotazníkové šetření. Dotazník byl zaslán celkem 10 zemím, z toho německé straně na dvě místa (DE – Bavorsko a Sasko, AT, PL, SK, HU, NL, IT, FR, SI, FI, EE). Dotazník neměl přinést kompletní studii, ale pouze ilustrativní informace o situaci v této oblasti mimo ČR.

Skladba oslovených zemí byla volena s přihlédnutím ke skutečnosti, že každý stát má jiný systém vzdělávání policie. Toto vyplývá ze specifík každé země a odlišné policejní struktury včetně její organizace, která je v Evropě nesouměřitelná. Bavorsko lze, minimálně počtem obyvatel, srovnávat s ČR. Dále bylo osloveno NL, z jehož koncepce vzdělávání a výcviku vycházela poslední reforma této oblasti v ČR. Na severu Evropy bylo osloveno Finsko, i když skandinávské země, stejně jako UK aktuálně procházejí reformou policie. V případě Slovinska, které vstoupilo do EU spolu s ČR, se jedná o malou homogenní zemi, která i když leží na Balkáně, je nám stále historicky a kulturně poměrně blízká. Dále bylo osloveno Estonsko, které patří mezi pobaltské republiky, jejichž policejní systémy prošly v nedávné době velkými změnami.

Úroveň odpovědí se značně liší. Rozdílná úroveň i vypovídající hodnota odpovědí je způsobena odlišnými systémy policie v daných zemích, odlišnými úkoly, které police v daných zemích plní a také rozdílných požadavků na vzdělávání a výcvik policistů. Odpovědi uvedené v dotazníku jsou tedy spíše ilustrativní, což bylo i účelem samotného dotazníku.

Ve většině oslovených států je standardem, že policejní vzdělávání je financováno a přímo řízeno ministerstvem vnitra či jiným ministerstvem (DE – Bavorsko a Sasko, AT, SK, NL, FR, SI). Většina zemí využívá svá zařízení ke vzdělávání i dalších subjektů, než jenom policistů. Velké rozdíly panují v požadavcích na stupeň vzdělání u jednotlivých úrovní policie, to však souvisí např. s odlišnými úkoly, které policie plní a dalšími specifiky zemí.

S tímto souvisí i odlišná délka vstupního vzdělávání, která je od několika měsíců (8 na SK) až po roky (DE, NL). Délka může být v některých zemích odůvodněná i tím, že rekruiti jsou do služebního poměru přijímáni až po vykonání vstupního vzdělávání (EE, IT, DE).

Rovněž byly zjištěny poměrně značné rozdíly mezi poměrem teorie a praxe. Zatímco některé země kladou důraz převážně na teorii (EE, FI, SI, IT), jiné zdůrazňují spíše praxi (SK – 60%) či se poměr snaží udržet v rovnováze (NL, DE).

2 Analýza faktorů ovlivňujících poptávku po policejním vzdělávání

Jedním z rozhodujících faktorů ovlivňujících celkovou podobu zajištění policejního vzdělávání je nepochybně rozsah poptávky po policejním vzdělávání. Lze konstatovat, že ta je přímo odvozena od aktuálních potřeb policie v oblasti řízení lidských zdrojů (včetně stanoveného počtu policistů v celorepublikovém měřítku a potřeb v oblasti vzdělávání pro daná služební místa). Míru této poptávky ovlivňuje řada působících vlivů, kdy lze zdůraznit tzv. společenskou objednávku vůči policii vyjádřenou legislativními změnami (zejména s dopadem na trestní a přestupkové řízení) a politickými rozhodnutími, dále externí fluktuaci, interní fluktuaci, změnové trendy míry a forem kriminogenních faktorů ve společnosti a řada dalších.

Zásadní vliv pak představuje i absence střednědobého plánování v oblasti přijímání uchazečů o služební poměr k policii. V této souvislosti lze konstatovat, že zmíněná míra poptávky je v čase značně proměnlivá, což je mimo jiné též dáno absencí kompetenčního modelu PČR a navazující stabilní struktury vzdělávacích programů, jak bylo uvedeno v kapitole 2.3. Institucionálně zajišťované policejní vzdělávání bude vždy reagovat s určitým zpožděním na zásadní změny, a to především z hlediska přizpůsobení svých personálních a odborných kapacit a organizačního a ekonomického zabezpečení. Níže je dopad působení jmenovaných vlivů na poptávku specifikován konkrétněji.

2.1 Externí fluktuace

Externí fluktuace je představována především pohybem policistů v rovinách vzniku služebního poměru a skončení služebního poměru. Požadavek na kapacitu vstupního vzdělávání policistů (ZOP) přímo souvisí s externí fluktuací. Při zjišťování průměrné výše požadavku na vstupní vzdělávání (ZOP) se vycházelo z počtu 40 tis. policistů, který schválila vláda ČR. Ze střednědobého výhledu vzdělávacích potřeb policie odvozených z rozpracovaných připravovaných strategických materiálů Policie ČR - Bílé knihy Policie ČR a navazující Strategie řízení lidských zdrojů Policie ČR. Tyto materiály policie budou předmětem diskuse nejen ve struktuře policie nebo ministerstva, ale předpokládáme, že i ve vládě ČR a v příslušných výborech Parlamentu ČR. Tímto se stanou závaznými a budou působit jako stabilizující faktor pro definování vzdělávacích potřeb. V připravovaných dokumentech policie mj. definuje velikost bezpečnostního sboru v počtu 42 374 policistů a předpokládanou externí fluktuaci (v rozsahu 4 % z celkového počtu policistů/rok).

Podle údajů odboru personálního MV se externí fluktuace pohybuje v posledních letech v intervalu 866 – 1157 policistů. Dále je třeba připočítat jednorázové navýšení počtu systemizovaných míst Policie ČR pro roky 2013 – 2014. Pro účely stanovení potřebných vzdělávacích kapacit pro ZOP bude dále uvažována průměrná roční externí fluktuace ve výši 3% z celkového počtu 40 000 systemizovaných míst.

2.2 Interní fluktuace

Pod pojmem interní fluktuace vnímáme změny v zařazení policistů v rámci organizační struktury policie a změny v zařazení policistů dle systemizace služebních míst. Kompletní spektrum kvalifikačních požadavků jednotlivých služebních míst je v současné době definováno pouze na úrovni organizačního článku - služba dopravní policie, absentují tak požadavky vztahující se pro služby pořádkové, cizinecké a kriminální policie. V jejich podmínkách bude přesně definována až na základě výstupů provedené inventarizace vzdělávacích programů a na základě zmapování rozsahu interní fluktuace policistů zejména:

- ze 4 TT do 5 TT a vyšší,
- z pořádkové policie do služby kriminální policie a vyšetřování,
- v rámci služby kriminální policie a vyšetřování z útvarů KŘP na útvary s celorepublikovou působností,
- přechod na specializované útvary policie (pokud není realizováno tzv. bočním vstupem),
- potřeba tzv. inovačních kurzů pro udržení kvalifikace⁵ policistů po cca 5 letech od absolvování kvalifikační přípravy nebo inovačního kurzu.

Analýza vychází z kvalifikovaného odhadu míry interní fluktuace.

Interní fluktuace služby dopravní policie činí 900 – 1 000 policistů ročně.

Interní fluktuace pro ostatní služby je odhadována v rozsahu 4 100 policistů ročně .

Celková poptávka po kvalifikačních kurzech z hlediska interní fluktuace je odhadována v rozmezí 5 000 – 5100 policistů ročně. S ohledem na různou délku vzdělávacích programů kvalifikační a další odborné přípravy je pro tento počet policistů třeba vyčlenit cca 1100 studijních míst denně.

⁵ *souhrn znalostí a dovedností*

2.3 Naplňování dalšího odborného požadavku

Deficit v naplňování dalšího odborného požadavku u vybraných cílových skupin policistů vzniká ze dvou zásadních důvodů. Prvním důvodem je neplnění povinnosti služebního funkcionáře **vyslat policistu k doplnění dalšího odborného požadavku bez zbytečného odkladu**, kdy kurzy ve VPŠ MV nejsou obsazeny do plného počtu míst. Takto vzniklý deficit představuje cca polovinu celkového deficitu. Druhá polovina deficitu **vzniká v důsledku nedostatečné kapacity** VPŠ MV v obdobích mimořádných náborů k PČR. Stále velký deficit v plnění předepsaných dalších odborných požadavků je zejména u kvalifikací Odhalování a vyšetřování trestné činnosti, Kvalifikace pro policisty zařazené na územních odborech služby pořádkové policie, Vedoucí organizačních článků služby pořádkové policie, Dopravní nehody a Obsluha systému PEGAS **v celkovém rozsahu cca 4 200 policistů**.

Vývoj počtu policistů nesplňujících kvalifikační požadavek

Stav ke dni:	1. 2. 2011	1. 3. 2012	30. 1. 2013	20. 6. 2014
Počet celkem:	9 009	6 785	5 045	4 210

Významného poklesu počtu policistů nesplňujících kvalifikaci Odhalování a vyšetřování trestné činnosti mezi roky 2011 a 2013 bylo dosaženo zejména započtením předchozího vzdělání a absolvováním znalostního testu.

Deficit v naplnění dalších odborných požadavků by na základě ZP PP č. 1/2014 měl být vyřešen řádným absolvováním odpovídajícího kvalifikačního kurzu, nebo zkouškou k prokázání kvalifikace (bez předchozího studia) do 31. 12. 2015.

2.4 Služební příprava a specifické vzdělávání

Dalším okruhem činností ovlivňujícím rozsah poptávky po policejním vzdělávání je služební příprava, která je realizována na základě zákonné povinnosti⁶ pro všechny policisty (tj. v současné době je systemizováno 40 000 policistů). Rozsah a organizace služební přípravy je rozpracován v interním aktu řízení PP ČR⁷, který člení policisty do 4 výcvikových skupin. Jejím cílem je osvojení, udržení a prohloubení základních znalostí, schopností a praktických dovedností potřebných pro kvalitní a bezpečný výkon služby. To znamená, že policista musí v určité periodě (podle zařazení do výcvikové skupiny) absolvovat periodický výcvik. Vedle služební

⁶§ 45 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

⁷Závazný pokyn PP ČR č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků PČR

přípravy existuje poptávka po realizaci specifických vzdělávacích programů⁸ dle aktuálních potřeb výkonu (AMOK, boj proti korupci, ochrana obětí trestných činů apod.), poptávka po výuce používání dopravních prostředků – autoškola a proškolení pro používání referentských dopravních prostředků, po realizaci zdravotnických kurzů a požadavek na realizaci části ZOP.

Na úrovni PA ČR jsou realizovány aktivity v oblasti celoživotního vzdělávání (CŽV), a to formou krátkodobých a dlouhodobých kurzů zaměřených na stálá témata i aktuální problematiky policejní a bezpečnostní praxe. Kurzy jsou určeny zejména policistům a zaměstnancům ministerstva, HZS ČR a učitelům VPŠ MV. Kurzy jsou založeny převážně na zakázkovém principu reflektujícím potřeby bezpečnostní praxe. Katalog Programu CŽV na příslušný akademický rok schvaluje NMV SZP.

Lze tak konstatovat, že v úvodu citovaná společenská objednávka a změnové trendy v oblasti působících kriminogenních faktorů ve společnosti se promítají do policejního vzdělávání především touto formou.

3 Stávající kapacita pro naplnění poptávky po policejním vzdělávání

3.1 Policejní akademie ČR v Praze

PA ČR zajišťuje pro policii:

- naplňování stupně vzdělání (Bc., Mgr.);⁹
- naplňování dalšího odborného požadavku¹⁰ ve velmi úzce vymezeném rozsahu, (daleko významnější úlohu pro PČR v této oblasti plní VPŠ MV se svým spektrem kurzů pro splnění dalšího odborného požadavku);
- nabídku kurzů v rámci celoživotního vzdělávání,
- ad-hoc vzdělávání v souvislosti s účinností zákonů významných pro výkon policejní služby (školení k trestnímu zákoníku, občanskému zákoníku),
- v rámci dohody s policejním prezidentem i manažerské vzdělávání pro top management policie (*pozn. až bude zaveden systém manažerského vzdělávání, bude poté součástí naplňování dalšího odborného požadavku*).

Vzdělávací kapacita PA ČR pro potřeby bezpečnostních sborů

⁸ Je upraveno v NMV č. 37/2012

⁹ Srovnej § 13 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

¹⁰ § 19 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Počty studentů ze statistik prováděných k 31. říjnu v jednotlivých letech.

Počty studentů PA ČR

Rok	počet studentů
2009	2 998
2010	3 073
2011	2 729
2012	2 518
2013	2 163

Počty absolventů PA ČR

Rok – stav k 31.10.	počet absolventů		
	Bc.,Mgr.	z toho bezpeč. sbory	podíl bezp. sborů k celk. počtu
2009	764	533	69,8%
2010	879	589	67,0%
2011	909	565	62,2%
2012	852	518	60,8%
2013	832	463	55,6%

Z tabulky je patrný pokles podílu absolventů z bezpečnostních sborů oproti celkovému počtu absolventů.

Počty civilních absolventů PA ČR přijatých do služebního poměru k PČR

Rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet civilních absolv.+)	Bc., Mgr.	201	236	231	290	344	334	369	-

Přijato k PČR	106	172	114	48	17	55	65	28
----------------------	-----	-----	-----	----	----	----	----	----

+) V počtech civilních absolventů jsou vykazováni všichni, kdo nespádají do BIS, Celní správy ČR, HZS, PČR, Vězeňské služby ČR, Městské policie, MO, NBÚ, občanští zaměstnanci, ostatní státní správa

Počet k PČR přijímaných civilních absolventů PA ČR má trvale sestupný charakter, v roce 2007 to bylo více než 50%, v posledních letech pouze kolem 18% absolventů.

Struktura přijatých uchazečů na PA ČR pro ak. r. 2014/2015

Typ studia	Stud. program/obor	Celkem
Fakulta bezpečnostně právní – Bezpečnostně právní studia		
Bc.	-Bezpečnostně právní studia	266
	-Policejní činnosti	162
	-Kriminalistika a další forenzní disciplíny	10
Mgr.	-Policejní management a kriminalistika	215
	-Bezpečnostně strategická studia	12
Fakulta bezpečnostně právní celkem		665

Fakulta bezpečnostního managementu - Veřejná správa		
Bc.	-Bezpečnostní management ve VS	139
Mgr.	-Bezpečnostní management ve VS	96
Fakulta bezpečnostního managementu celkem		235
Bc.		577
Mgr.		323
Celkem PA ČR		900

Celoživotní vzdělávání

Z vlastních kapacit zajišťuje PA ČR rovněž aktivity v oblasti celoživotního vzdělávání ("CŽV") a to v následujícím rozsahu:

Počty účastníků CŽV na PA ČR

Rok	Počet účastníků	Počet kurzů
2009	692	33
2010	1 003	38
2011	1 144	35
2012	1 412	39
2013	2 905	58
2014	1 023 *	36 *

Pozn. *) Prozatím údaje za I.a II. čtvrtletí 2014 (zdroj: Výroční zprávy PA ČR)

Katalog Programu CŽV schválený pro akademický rok 2014/15 obsahuje celkem 70 kurzů, což ukazuje na zvýšení priority CŽV na PA ČR.

3.2 VPŠ MV

Celkové počty studujících ve VPŠ MV jsou uvedeny v jednotlivých letech a jsou členěny podle samostatně sledovaných vzdělávacích programů, resp. odborných kurzů.

Reálná výuková kapacita VPŠ MV – denní průměr								
VPŠ MV	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
VPŠ MV v Praze	664	721	645	495	211	293	386	530
pracoviště Jihlava	209	289	274	130	99	74	34	36
VPŠ MV v Holešově	799	849	819	523	400	399	477	700
pracoviště Brno	516	577	544	235	133	148	131	201
VPŠ MV pro krim. pol.	129	172	162	165	126	118	97	80
pracoviště Ruzyně	63	72	64	53	62	61	34	44
Plánovaná kapacita	2 880	2 880	2 880	2 819	2 072	2 072	1 860	1 860
Skutečný denní průměr	2 381	2 679	2 509	1 601	1 031	1 093	1 159	1 591
Denní průměr v %	82,7%	93,0%	87,1%	56,8%	49,8%	52,8%	62,3%	85,5%

Vyřízení VPŠ MV vztahující se k plánované teoretické kapacitě vyjadřuje názorně pokles využití teoretické kapacity policejních škol MV v letech 2010 – 2012. Teoretická kapacita škol je dána počtem pedagogických pracovníků při jejich

optimálním využití a průměrným počtem studujících v jednotlivých učebnách. Této plánované teoretické kapacity škol by bylo možné dosáhnout za předpokladu, že by všechny vzdělávací programy měly dostatečnou délku a z hlediska plánování na sebe navazovaly. Vzhledem k tomu, že vzdělávací programy mají různou dobu trvání, od několika dnů přes několik týdnů až měsíců, vznikají ve školách částečně, z hlediska kapacity, ne zcela využití dny. **Z dlouholeté zkušenosti lze konstatovat, že při obsazení kapacity VPŠ MV na více než 80% jsou školy využity efektivně.** Lze tedy konstatovat, že aplikovat v podmínkách policejního vzdělávání tzv. teoretickou kapacitu je z praktického hlediska téměř nemožné.

Základní parametry škol v roce 2008

Policejní škola MV	Kmenové učebny	Speciální učebny	Ubytovací kapacita max.	Skutečné počty SPM učitelů	Přepočtený počet učitelů	Průměr stud. na učebnu	Výpočtová výuková kapacita	Skutečnost v roce 2008
v Praze	27	77	622	142	98	22	869	721
v Jihlavě	6	10	234	43	30	22	266	289
v Holešově	42	61	948	111	77	22	683	849
v Brně	21	44	492	87	60	22	532	577
v Pardubicích	8	5	156	38	26	15	157	172
v Ruzyni	5	8	95	18	12	15	73	72
Školy celkem:	109	205	2 547	439	303	–	2 580	2 680

Základní parametry škol v roce 2013

Policejní škola MV	Kmenové učebny	Speciální učebny	Ubytovací kapacita max.	Skutečné počty SPM učitelů 1)	Přepočtený počet učitelů	Průměr stud. na učebnu	Výpočtová výuková kapacita	Skutečnost v roce 2013
v Praze	27	77	622	69	55	30	665	386 1)

pracoviště Jihlava	6	10	234	9	6	22	53	34
v Holešově	42	61	948	94	65	26	681	477
pracoviště Brno	21	44	492	31	21	30	254	131
pro krim. policii	8	5	156	29	20	15	121	97
pracoviště Ruzyně	5	8	95	17	12	15	73	34
Školy celkem:	109	205	2 547	249	179	–	1 847	1 159

1) V Praze bez jazykového vzdělávání

3.3 ŠPS Policie ČR

Personální kapacita krajských ředitelství policie

Počet pedagogů		k 1.1.2012		k 1.1.2013		meziroční	změna
Kraje/ZOP + ostatní kurzy	pro ZOP	přísl.	OP	přísl.	OP	přísl.	OP
KŘP Středočeského kraje	5	45	7	30	7	66,7	100,0
KŘP Jihočeského kraje	8	28	5	27	5	96,4	100,0
KŘP Plzeňského kraje	7	35	4	26	4	74,3	100,0
KŘP Ústeckého kraje	13	33	7	29	7	87,9	100,0
KŘP Královéhradeckého kraje	7	23	5	17	3	73,9	60,0
KŘP Jihomoravského kraje	16	39	6	38	6	97,4	100,0
KŘP Moravskoslezského kraje	12	37	5	33	5	89,2	100,0
KŘP hlavního města Prahy	32	41	12	34	7	82,9	58,3
KŘP bez ŠPS (Olomouc, K.V., Vysočina...)	0			55	4		
CELKEM KŘP	99	281	51	234	44	83,3	86,3

Rozhodnutím policejního prezidenta byla zrušena jednotná systemizace služebních míst policie k 1. lednu 2013. Každé KŘP má schválenou systemizaci služebních míst podle specifik daného kraje a v kontextu se zajišťovanými úkoly. Z titulu omezeného počtu policistů většina ředitelů KŘP přikročila k omezování personálních kapacit „týlových útvarů“, tj. včetně útvarů určených pro vzdělávání a výcvik policistů z důvodu potřeby zachovat maximální počet policistů pro zajišťování výkonu služby.

Pro zajištění kvalitního výcviku služební přípravy při zachování zastupitelnosti a profesionální úrovně vedení výcviku je třeba personální zajištění na územních odborech v počtu 2 instruktorů, v počtu nad 350 policistů 1 instruktor navíc a s každými dalšími 150 policisty je třeba navíc další instruktor.

V reálné systemizaci služebních míst na jednotlivých KŘP jsou systemizováni instruktoři služební přípravy na územních odborech policie v počtu 1 až 2 instruktoři/územní odbor. V praxi to znamená, že pokud má být zajištěna bezpečnost výcviku¹¹ (při střelecké přípravě) vypomáhá instruktor z jiného územního odboru, případně ze ŠPS. Personální kapacitu pro výcvik lze z výše uvedených důvodů považovat za velmi náročnou na koordinaci a kvalitní zajištění plnohodnotného výcviku a bude vyžadovat v případě realizace požadavků a při posilování policejního sboru v dalším období navýšení.

Zařazení instruktorů v rámci policie není zcela jednotné a pohybuje se v rozmezí zařazení 6 TT až 8 TT podle rozsahu a složitosti prováděného výcviku a metodického řízení.

Realizované kurzy v rámci KŘP ve školním roce 2012/13

Útvar policie	ZOP	Ostatní kurzy	Celkem studujících
	počet osob	počet osob	
KŘP Středočeského kraje	227	3 535	3 762
KŘP Jihočeského kraje	28	1 883	1 911
KŘP Plzeňského kraje	66	1 681	1 747
KŘP Ústeckého kraje	92	2 224	2 316
KŘP Královéhradeckého kraje	43	1 159	1 202
KŘP Jihomoravského kraje	96	2 464	2 560
KŘP Moravskoslezského kraje	23	7 112	7 135
KŘP hlavního města Prahy	159	6 632	6 791
KŘP bez ŠPS (Olomouc, K.V., Vysočina...)	-	5 101	5 101
<i>CELKEM KŘP</i>			32 525
odbor spec. potápěčských činností			247
výcviková střediska kynologie			320
odbory služební hipologie			31
CELKEM v Policii ČR			33 123

KŘP s výjimkou ZOP nepořádají kurzy, které poskytují plnění dalšího odborného požadavku, avšak pořádají řadu kvalifikačních kurzů (např. kurzy před přidělením zbraně, autoškolu apod.) dle specifik bezpečnostní situace daného teritoria.

Vzdělávání nově přijímaných policistů v rámci ZOP je realizováno v ŠPS po dobu 1 měsíce – nástupní část ZOP a po 6měsíční školní části ZOP v VPŠ MV se policisté vracejí zpět na ŠPS, kde probíhá 2měsíční praktická příprava ZOP. V případě souběhu dvou běhů u některých ŠPS je překročena jejich kapacita a je

¹¹ z hlediska bezpečnosti práce by neměl řídit střeleckou přípravu jeden instruktor.

nutné redukovat počet policistů v kurzu. Na základě závěrů z jednání policejního prezidenta a náměstků ministra vnitra v dubnu 2014 bylo policií navrženo, že policie převezme přechodně, pro pokrytí jednorázového navýšení početního stavu, ještě 3měsíční část ZOP. V daném případě již ŠPS nejsou schopny kapacitně zvládnout tuto činnost. Z výše uvedeného důvodu policie dohodla s vedením Armády ČR, že 1. měsíc – nástupní část ZOP bude realizována ve výcvikovém středisku Armády ČR ve Vyškově. Vstupní výcvik je veden společně instruktory policie a Armády ČR. Nedostatek instruktorů policie pro zajištění služební přípravy se vysíláním pro zajištění tohoto společného výcviku ještě prohlubuje, a proto toto náhradní řešení není dlouhodobě udržitelné.